

27 Μαρτίου 2017

Παρατηρώντας ένα αρχιτεκτονικό σύμπαν

Πολιτισμός / Ζωγραφική & Εικαστικές Τέχνες

Νίκος Ταμουτσέλης, Εικαστικός

H

Πλατωνική περιγραφή του κόσμου ως δημιουργήματος μας παραδίδεται στον Τίμαιο. Ανάμεσα στο φυσικό κόσμο των συνεχόμενων αλλαγών που χάνεται στο χρόνο και τον αιώνιο που δεν μεταβάλλεται ποτέ, το σώμα του κόσμου παρουσιάζεται σύμφωνα με τον Πλάτωνα³, ως σύνθεση φωτιάς, γης, νερού και αέρα. Τα στοιχεία αυτά αποτελούσαν αρχικά, προσωρινή και διαδοχική μεταμόρφωση ενός αρχικού υλικού. Τα τέσσερα αρχικά στοιχεία⁴ αποτέλεσαν τα αρχικά δομικά υλικά για τη σύνθεση του κόσμου, για τη δημιουργία μιας ουσίας μέσα στην αταξία, όπου η παρουσία του Μέγα Δημιουργού⁵ ήταν αναγκαία για την τακτοποίηση των αναλογιών.

Σε ότι αφορά τη δημιουργία της ουσίας του σώματος του κόσμου, αλλά και την αρμονία του, την οργανική του ενότητα μέσα στο ίδιο το δημιούργημα. Η φωτιά και το νερό⁶ είναι αναγκαία συστατικά για να αποκτήσει ο κόσμος απτική υπόσταση. Η γη, ο αέρας προστίθεται για να δημιουργηθούν οι αναλογίες εκείνες μεταξύ των αισθητηριακών ποιοτήτων της ύλης που εξασφαλίζει την συνοχή του κόσμου.

Ίσως μέσα από αυτήν την εντύπωση στις σχέσεις των αναλογιών ανάμεσα στα στοιχειώδη συστατικά που δημιουργούν τον αισθητικό - φυσικό κόσμο, να ανήκει σε αυτό το πεδίο των συνεχόμενων μεταβολών και είναι κατανοητή μέσα από την παρουσία ενός κόσμου με μια συγκεκριμένη οργανική ενότητα που μεταβάλλεται συνεχώς και είναι ορατή μέσω των αισθήσεων του ανθρώπου.

Αυτές οι διαμορφώσεις του αρχιτεκτονικού χώρου ανήκουν σε εκείνες τις συμπεριφορές των ανθρώπων της περιοχής, στοιχεία τα οποία στην πορεία έχουν διαμορφώσει ένα πολιτισμό που ακόμα και σήμερα παράγει εικόνες, ήχους. Έναν πολιτισμό που αναπτύχθηκε με βάση το χώρο μέσα από τις διαφορετικές τυπολογικές σχέσεις των κτηρίων, όπως αυτές εκφράστηκαν με βάση τους κοινωνικούς, πολιτισμικούς και αισθητικούς ρυθμούς. Το ίδιο το περιβάλλον οι ιδιαίτερες μορφολογικές και κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής, η φυσική, η γεωγραφία, η χημεία, η γεωλογία, και οι άλλες επιστήμες, η ίδια η τέχνη, η αισθητική, αποτέλεσαν εξ αρχής τα σημεία για να κατανοήσουμε και να αναλύσουμε τους μηχανισμούς κοινωνικής διαμόρφωσης και ανάπτυξης του πολιτισμού της τοπογεωγραφίας.

Η κίνηση ως έννοια, ορίζεται από τις λειτουργίες της ζωής, άλλωστε η παρουσία μας δεν είναι για πάντα, όπως και το φυσικό σύμπαν δεν μένει ακίνητο στην πρόοδο των εποχών.

Στο πλαίσιο αυτό των ανθρώπινων συμπεριφορών που διαμορφώνουν με την κίνησή τους, το κοινωνικό και πολιτισμικό χώρο, θα αναζητήσουμε μέσα από την τέχνη, και ειδικά από τη ζωγραφική, εκείνες τις μορφές των φυσικών επιστημών οι οποίες μπορούν να ερμηνεύσουν τα γεγονότα και να βγάλουν συμπεράσματα από τις ενέργειες των φαινομένων του μικρού ή του μεγάλου κόσμου που μας περιβάλλει. Οι φυσικές επιστήμες δεν πρέπει να παρουσιάζονται και να προβάλλονται ως ενέργειες οι οποίες είναι ξεκομμένες από τα κοινωνικά, πολιτισμικά και ιστορικά πλαίσια κάθε εποχής, καθώς μέσα από αυτές τις τάσεις οι άνθρωποι επηρεάστηκαν ώστε να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη την έκφραση και την ύπαρξη τους μέσω ενός τοπικισμού - regionalism.

Η τέχνη στην προκειμένη περίπτωση ενισχύεται με την παρουσία ενός παρατηρητή ο οποίος αποτυπώνει ζωγραφικά θέματα ενός χωρικού τοπίου - περιβάλλοντος μέσα από τη παράλληλη διαδικασία αποσύνθεσης και αναγέννησης του. Ο καλλιτέχνης Βαγγέλης Ταμουτσέλης είναι παρατηρητής της εξέλιξης ενός τοπικού αρχιτεκτονικού σύμπαντος, ενός μικρόκοσμου μέσα στο μεγάλο χώρο και στις διαστάσεις του χρόνου, έτσι όπως αυτός αναπτύχθηκε σταδιακά και κλιμακωτά. Κεντρικό θέμα τα γεωφυσικά τοπία γύρω από τις λίμνες της Πρέσπας και τα κατεστραμένα αρχιτεκτονικά τοπία στην περιοχή των Κορεστίων. Ένας αρχιτεκτονικός πολιτισμικός χώρος μέσα από το αποτέλεσμα των συμπεριφορών

και των εκφράσεων της τοπικότητας, ο οποίος γεννήθηκε, άκμασε μέσα από την ύπαρξή του και τη λάμψη της εξελικτικής του πορείας.

3. *E. Hamilton and H. Cairns, Ed. Princeton. (1969). Plato Timaeus. Benjamin Jowett, Trans. Collected Dialogues of Plato.: Princeton University Press, σελ. 879.*

4. *Cornford, F.M. (1997). Plato's Cosmology The Timaeus of Plato translated with a running commen tary, London: Routledge & Kegan Paul.*

5. *Πλάτωνος. (1993). Τίμαιος, εκδόσεις Κάκτος, Αθήνα, 1993, σελ. 81.*

6. *Γιάννης Πεπονής. (2003). Χωρογραφίες - Ο αρχιτε κτονικός σχηματισμός του νοήματος, κεφ Χωρική Μορφολογία, εκδ Αλεξάνδρεια, Θεσ/νικη, σελ 151.*

[συνεχίζεται]

Πηγή: Physics News 18, «ΧΩΡΟΣ - ΧΡΟΝΟΣ - ΚΙΝΗΣΗ: Η Αναζήτηση των Δεσμών των Φυσικών Επιστημών με την Τέχνη», Ταμουτσέλης Νικόλαος, Ζωγράφος, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Διαβάστε το προηγούμενο μέρος του άρθρου [εδώ](#)

<http://bit.ly/2n9mPIj>